

МІНІСТЕРСТВО ОСВІТИ І НАУКИ УКРАЇНИ
Чорноморський національний університет імені Петра Могили
Навчально-науковий медичний інститут
Кафедра соціальної роботи, педагогіки і логопедії

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Перший проректор

Котляр Ю.В.

«2» вересня 2024 року

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

СУЧАСНІ ПІДХОДИ ДО ВИКЛАДАННЯ СПЕЦІАЛЬНОЇ ПЕДАГОГІКИ У ЗВО

016 Спеціальна освіта

016.01 Логопедія

ОП Логопедія та психокорекційний супровід

Розробники

Савінова Н.В.,

Завідувач кафедри соціальної роботи, педагогіки та
логопедії

Карпенко К.М.

Гарант освітньої програми

Савінова Н.В.

В.о. директора ННМІ

Савінова Н.В.

Начальник НМВ

Кузнецова О.А.

Шкірчак С. І.

Миколаїв – 2024 рік

Опис навчальної дисципліни

Найменування показника	Характеристика дисципліни	
Найменування дисципліни	Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО	
Галузь знань	01 Освіта/Педагогіка	
Спеціальність	016 Спеціальна освіта	
Спеціалізація (якщо є)	016.01 Логопедія	
Освітня програма	Логопедія та психокорекційний супровід	
Рівень вищої освіти	Другий (магістерський)	
Статус дисципліни	нормативна дисципліна	
Курс навчання	1	
Навчальний рік	2024 -2025	
Номер(и) семестрів (триместрів):	Денна, заочна форма	
	1	
Загальна кількість кредитів ЄКТС/годин	4,5 кредити / 135 годин	
Структура курсу: лекції семінарські заняття (практичні) годин самостійної роботи студентів	Денна форма	
	36 год. лекції	2 год. лекції
	36 год. практичні	16 год. практичні
	48 год. самост. роб. студентів	112 год. самост. роб. студентів
Відсоток аудиторного навантаження	60 %	11 %
Мова викладання	українська	
Форма підсумкового контролю	екзамен	

2. Мета, завдання та результати вивчення дисципліни

Значення навчальної дисципліни в реалізації освітньо-професійної програми підготовки бакалаврів:

Навчальна дисципліна «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» є нормативною складовою освітньо-професійної програми підготовки фахівців освітньо-кваліфікаційного рівня магістр зі спеціальності 016 Спеціальна освіта за спеціалізацією 016.01 Логопедія і передбачає вивчення інноваційних підходів щодо логопедичного супроводу осіб із тяжкими порушеннями мовлення.

Метою вивчення навчальної дисципліни «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» є – формування загальнокультурних (універсальних) компетенцій, а також концептуально-системних, організаційних, методичних і технологічно-інструментальних навичок аналізу теоретичного матеріалу, що пропонується до викладу, систематизація знань здобувачів у галузі теорії та практики спеціальної педагогіки, уявлень про неї як навчальну дисципліну, критерії відбору сучасних технологій викладання спеціальної педагогіки в закладах вищої освіти I-II та III-IV рівнів акредитації; забезпечення готовності до застосування у практиці викладання ефективних прийомів і методів, зокрема дистанційного навчання, інтерактивних та інформаційно-комунікативних технологій.

У результаті вивчення дисципліни студент повинен:

Під час вивчення дисципліни студенти мають удосконалити знання в галузі теорії і практики викладання сучасної спеціальної педагогіки як науки, методології та методів

системного підходу до педагогічних явищ, оволодіти фактичним матеріалом із сучасних технологій викладання курсу в ЗВО, навчитися обирати актуальні методи, прийоми та засоби викладання спеціальної педагогіки з урахуванням технічних можливостей сучасних інновацій, формувати технологічні кроки сучасних інноваційних інформаційно-комунікаційних технологій.

Очікувані результати навчання:

Професійна компетентність, яка отримується студентами після вивчення навчальної дисципліни

Спеціальність 016 «Спеціальна освіта»

Інтегральна компетентність: Здатність розв'язувати складні задачі дослідницького та/або інноваційного характеру у сфері спеціальної та інклюзивної освіти.

ЗК-1. Здатність діяти на основі етичних міркувань (мотивів).

ЗК-2. Здатність діяти соціально відповідально та свідомо.

ЗК-3. Здатність працювати в команді.

ЗК-4. Здатність спілкуватися державною мовою як усно, так і письмово.

ЗК-6. Здатність приймати обґрунтовані рішення.

ЗК-7. Здатність до пошуку, оброблення та аналізу інформації з різних джерел.

ЗК-8. Здатність застосовувати знання в практичних ситуаціях.

ЗК-9. Здатність генерувати нові ідеї (креативність).

ЗК-10. Здатність до проведення досліджень на відповідному рівні.

Спеціальні компетентності, загальні для освітньо-професійної і освітньо-наукової програм

СК-1. Здатність здійснювати теоретичний, методологічний та емпіричний аналіз актуальних проблем спеціальної освіти та інклюзивного навчання.

СК-2. Здатність розробляти та впроваджувати інноваційні методики логопедичного впливу, технології корекційно-розвиткової роботи з особами з особливими освітніми потребами, мовленнєвими порушеннями.

СК-5. Здатність приймати ефективні рішення у складних і непередбачуваних умовах, адаптуватися до нових ситуацій професійної діяльності.

СК-6. Здатність оцінювати межі власної фахової компетентності, приймати рішення та продовжувати навчання та/або підвищення професійної кваліфікації відповідно до наявних потреб і запитів.

СК-13. Здатність до виконання освітніх і професійних обов'язків, у тому числі, з використанням дистанційних форм синхронного й асинхронного навчання в освітній, розвитковій, діагностичній, консультативній діяльності.

СК-14. Здатність упроваджувати комп'ютерні засоби, інформаційно-комунікаційні та мережеві технології, логотренажери в освітньо-корекційний процес.

СК-15. Здатність взаємодіяти з усіма учасниками освітньо-корекційного процесу на засадах педагогічної деонтології, професійної етики, державних нормативно-правових норм.

СК-18. Здатність приймати обґрунтовані рішення щодо логопедичного та корекційного супроводу з урахуванням цілей, ресурсних і законодавчих обмежень, ціннісних орієнтирів.

СК-19. Здатність до самостійного навчання та пошуку необхідної інформації, проведення дослідження без фальсифікації, на умовах академічної доброчесності.

Програмні результати навчання

РН 2. Здійснювати дослідження та/або провадити інноваційну діяльність з метою отримання нових знань, створення нових та удосконалення традиційних технологій корекції й супроводу в мультидисциплінарних контекстах.

РН 3. Розробляти та впроваджувати інноваційні методики і технології корекційно-розвиткової роботи з особами з особливими освітніми потребами, які потребують логопедичної допомоги, генерувати нові ідеї щодо удосконалення навчання, виховання, розвитку та соціалізації цих осіб.

РН 6. Встановлювати ефективну взаємодію з батьками, колегами, фахівцями, різними соціальними інституціями з метою забезпечення якості спеціальної освіти та інклюзивного навчання на засадах партнерства.

РН 7. Робити фаховий внесок до професійних знань і практики та оцінювання результатів діяльності команди у сфері психолого-педагогічного супроводу дітей з особливими освітніми потребами в інклюзивному освітньому середовищі, мотивувати учасників команди супроводу до досягнення спільних цілей.

РН 8. Приймати ефективні рішення з питань спеціальної освіти, логопедичного супроводу та інклюзивного навчання, у тому числі у складних і непередбачуваних умовах; прогнозувати їх розвиток; визначати фактори, що впливають на досягнення поставлених цілей, зокрема, вимоги споживачів; аналізувати і порівнювати альтернативи; оцінювати ризики та ймовірні наслідки рішень.

РН 11. Здійснювати управління складною діяльністю у сфері спеціальної освіти, логопедії та інклюзивного навчання у ширших контекстах, розробляти плани і заходи їх реалізації, забезпечувати якість освіти, оцінювати ефективність і результативність діяльності.

РН 13. Розробляти та реалізовувати заходи зі створення безпечного і здоров'язбережувального освітнього середовища, забезпечувати його якість та ефективність з урахуванням особливих освітніх потреб, можливостей та здібностей дітей.

РН 14. Створювати та реалізовувати наукові розробки та/або освітні проекти, спрямовані на підвищення якості організації освітнього середовища, логопедичного супроводу дітей з особливими освітніми потребами, тяжкими порушеннями мовлення.

РН 17. Готовність до оволодіння інформацією освітньо-професійного характеру в режимі онлайн, уміння здійснювати фахову діяльність з використанням сучасних ІТ технологій з метою підвищення власної психолого-педагогічної кваліфікації та надання діагностичних і консультативних послуг.

1. Програма навчальної дисципліни

№	Тема заняття / план	Лекції	Практ.	Самост. робота
1	Змістовий модуль 1. Кредит 1. Теоретичні основи методики викладання спеціальної педагогіки у ЗВО. Тема 1. Предмет та завдання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». Тема 2. Дидактичні принципи викладання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» та особливості їх реалізації у підготовці педагогів спеціальної	18	18	24

	освіти. Кредит 2. Предметна область та тематична наукова площина спеціальної педагогіки як педагогічної науки. Тема 3. Змістова предметна площина спеціальної педагогіки та особливості викладання окремих тематичних розділів. Тема 4. Організація та дидактичні особливості різновидів навчальних занять зі спеціальної педагогіки у ЗВО. Методи, прийоми і засоби навчання.			
2	Змістовий модуль 2. Кредит 3. Шляхи формування загальних та спеціальних компетентностей у майбутніх фахівців спеціальної освіти у процесі викладання спеціальної педагогіки. Тема 5. Специфічні особливості лекції зі спеціальної педагогіки як форми трансформації наукових знань: логічні основи, функції, дидактика онлайн і оффлайн форматів викладання. Тема 6. Семінарські, практичні заняття зі спеціальної педагогіки: проблемний характер, визначення пізнавальної проблеми і програми підготовки. Тема 7. Забезпечення практичної підготовки та керівництво науковою роботою студентів у процесі викладання спеціальної педагогіки. Кредит 4. Формування професійної ідентичності та деонтологічної культури у майбутніх фахівців спеціальної освіти у процесі викладання спеціальної педагогіки. Тема 8. Деонтологічна культура як основа професійної діяльності фахівців спеціальної освіти Тема 9. Формування професійної ідентичності у контексті компетентнісного підходу	18	18	24
		36	36	48
	Всього - 120	36	36	48

4. Зміст навчальної дисципліни

4.1. Плани лекцій

№	Тема заняття / план
1	Змістовий модуль 1. Лекція 1-2 (4 години) Тема 1. Предмет та завдання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 1. Предмет, мета та завдання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Теоретико-методологічні засади ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 3. Сучасний термінологічний апарат, основні поняття й категорії спеціальної педагогіки. 4. Цифровізація контенту та інформатизація освітнього простору. 5. Підготовка сучасного викладача до роботи в дистанційному форматі синхронного й асинхронного режимів викладання спеціальної педагогіки. Цифрова компетентність. 6. Академічна міжнародна мобільність викладача. Зв'язок з міжнародними освітніми й громадськими інституціями.

2	Лекція 3-4 (4 години) Тема 2. Дидактичні принципи викладання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» та особливості їх реалізації у підготовці педагогів спеціальної освіти. 1. Робоча програми з дисципліни «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Індивідуальний план викладача. 3. Організація аудиторної роботи зі студентами. Класифікації аудиторних занять. 4. Практико-орієнтована парадигма викладання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 5. Урахування дидактичних принципів викладання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» та нові можливості й інструменти досягнення стабільної якості знань здобувачів. 6. Використання сучасних електронних інформаційних засобів для ознайомлення з новітніми теоретичними та практичними досягненнями української та зарубіжної спеціальної педагогіки.
3	Тема 3. Змістова предметна площина спеціальної педагогіки та особливості викладання окремих тематичних розділів. Лекція 5-6 (4 години). 1. Навчально-методичне забезпечення дисципліни. Структура та зміст навчально-методичного комплексу дисципліни «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Ретроспективне моделювання предметної області спеціальної педагогіки (складання конспектів лекцій, календарне планування тощо). 3. Moodle — безкоштовна, відкрита (Open Source) система управління навчанням. Реалізація філософії «педагогіки соціального конструктивізму» засобами Moodle. 4. Ситуаційне моделювання освітнього процесу при викладанні курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» (складання планів семінарських, практичних, лабораторних занять, розробка наочних посібників, презентацій тощо). 5. Методичні параметри викладання тем з освітньо-корекційного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. 6. Критерії та методика оцінювання якості знань студентів з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».
4	Тема 4. Організація та дидактичні особливості різновидів навчальних занять зі спеціальної педагогіки у ЗВО. Методи, прийоми і засоби навчання. Лекція 7-8 (4 години) 1. Дидактичні особливості лекції з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекції. 3. Освітньо-розвиткова мета практичних та семінарських занять з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». Засоби навчання. 4. Пізнавальна проблема, творче завдання, проектна технологія і програми підготовки студентів до семінарських і практичних занять. 5. Проблемне навчання і продуктивність самостійного пошуку в практичній діяльності дистанційного навчання. 6. Навчальна дискусія. Технології керування пізнавальною діяльністю студентів. 7. Формування спеціальних компетентностей у студентів на практичних, семінарських та лабораторних заняттях як основна мета аудиторних занять з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».
5.	Тема 5. Специфічні особливості лекції зі спеціальної педагогіки як форми

	трансформації наукових знань: логічні основи, функції, дидактика онлайн і оффлайн форматів викладання. Лекція 9-10 (4 години). 1. Типи лекцій з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Критерії вибору активних методів навчання на лекції. Види завдань. 3. Основні вимоги до лекції з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 4. Структура й поєднані етапи лекції. 5. Відеолекція і лекція-візуалізація. 6. Бінарна лекція в структурі інтерактивного навчання.
6.	Тема 6. Семінарські, практичні заняття зі спеціальної педагогіки: проблемний характер, визначення пізнавальної проблеми і програми підготовки. Лекція 11-12 (4 години) 1. Елементи проблемного, програмованого, інтерактивного навчання на практичних і семінарських заняттях з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 2. Методика організації навчальних дискусій на практичних заняттях з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 3. Створення і розв'язання проблемних ситуацій, аналіз та обговорення нестандартних випадків із професійної практики на семінарських заняттях. 4. Використання новітніх інформаційних технологій на аудиторних заняттях з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 5. Аудиторне моделювання семінарських і практичних занять.
7.	Тема 7. Забезпечення практичної підготовки та керівництво науковою роботою студентів у процесі викладання спеціальної педагогіки. Лекція 13-14 (4 години). 1. Організація співпраці зі стекхолдерами для забезпечення теоретичної й практичної підготовки студентів. 2. Організація діяльності гуртків, проблемних груп зі спеціальної педагогіки. 3. Керівництво написанням студентами рефератів, курсових робіт зі спеціальної психології. 4. Джерела отримання нових знань з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 5. Аналіз та використання опублікованих результатів наукових досліджень в галузі спеціальної педагогіки у фахових виданнях . 6. Використання сучасних електронних інформаційних засобів при викладанні курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» для ознайомлення з останніми теоретичними та практичними досягненнями вітчизняної та зарубіжної спеціальної психології.
8.	Тема 8. Деонтологічна культура як основа професійної діяльності фахівців спеціальної освіти Лекція 15-16 (4 години). 1. Етичні принципи та норми в діяльності фахівця спеціальної освіти. 2. Моральна відповідальність у професійній діяльності фахівців спеціальної освіти 3. Морально-етичні дилеми у професійній діяльності фахівців спеціальної освіти та шляхи їх вирішення. 4. Деонтологічні аспекти взаємодії з учасниками освітнього процесу. Проблеми етичної комунікації в умовах нестандартних педагогічних ситуацій. 5. Педагогічна етика в умовах цифровізації освіти. Етичні проблеми дистанційного навчання. 6. Професійний імідж як компонент деонтологічної культури фахівців спеціальної освіти.

	Тема 9. Формування професійної ідентичності у контексті компетентнісного підходу Лекція 17-18 (4 години). 1. Концептуальні основи професійної ідентичності. Взаємозв'язок особистої та професійної ідентичності. 2. Етапи та чинники формування професійної ідентичності. 3. Професійні цінності як основа ідентичності. 4. Роль педагогічного досвіду у становленні ідентичності. Педагогічна практика як інструмент перевірки професійного вибору. 5. Ідентичність у контексті професійних криз. 6. Тренінги, воркшопи, кейс-метод як інструменти професійного розвитку. 7. Деонтологічний вимір професійної ідентичності фахівців спеціальної освіти.
--	--

4.2. План практичних (семінарських) занять

№	Тема заняття / план
1	Практичне заняття 1-2 (4 години) Тема 1. Предмет та завдання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». <i>Питання для обговорення</i> 1. Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у закладі вищої освіти. 2. Предмет, мета та завдання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 3. Сучасний понятійно-категоріальний апарат спеціальної педагогіки. 4. Сучасні тенденції розвитку спеціальної педагогіки. 5. Цифрова трансформація системи освіти як сучасна вимога інформаційного суспільства.
2	Практичне заняття № 3-4 (4 години) Тема 2: Дидактичні принципи викладання курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» та особливості їх реалізації у підготовці педагогів спеціальної освіти <i>Питання для обговорення.</i> 1. Академічна мобільність учасників освітнього процесу. Сутність. Види. Порядок реалізації права на академічну мобільність. 2. Академічна доброчесність у системі професійної підготовки фахівців. Зміст, структура та правові аспекти. 3. Стандарти вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта» 4. Навчальний план як частина освітньої програми. 5. Силабуси освітніх компонентів. 6. Індивідуальний план викладача. 7. Організація аудиторної роботи
3	Практичне заняття № 5-6 (4 години) Тема 3: Змістова предметна площина спеціальної педагогіки та особливості викладання окремих тематичних розділів. <i>Питання для обговорення</i> 1. Сучасні інструменти досягнення стабільної якості знань здобувачів. 2. Особливості впровадження дистанційної форми навчання у ЗВО. 3. Особливості проведення лекційних та практичних занять в умовах дистанційної форми навчання. 4. Навчально-методичне забезпечення дисципліни. Сутність, структура та зміст. 5. Сучасні платформи дистанційного навчання. Moodle. GoogleClass. Microsoft Teams.

	6. Ситуаційне моделювання освітнього процесу при викладанні курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».
4	Практичне заняття 7-8 (4 години) Тема 4: Організація та дидактичні особливості різновидів навчальних занять зі спеціальної педагогіки у ЗВО. Методи, прийоми і засоби навчання. <i>Питання для обговорення</i> 1. Розробка освітнього контенту для проведення різних видів занять. 2. Критерії та методика оцінювання якості знань студентів з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 3. Методичні прийоми активізації мислення студентів на лекції. 4. Методи підтримки та стимулювання студентів до самоосвітньої діяльності.
5	Практичне заняття 9-10 (4 години). Тема 5: Специфічні особливості лекції зі спеціальної педагогіки як форми трансформації наукових знань: логічні основи, функції, дидактика онлайн і оффлайн форматів викладання <i>Питання для обговорення</i> 1. Лекція як основна форма викладу навчального матеріалу у ЗВО. 2. Особистість лектора. 3. Методичні параметри викладання тем з освітньо-корекційного супроводу дітей з особливими освітніми потребами. 4. Типи лекцій з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 5. Критерії вибору активних методів навчання на лекції. Види завдань. 6. Форми проведення лекцій.
6	Практичне заняття № 11-12 (4 години). Тема 6: Семінарські, практичні заняття зі спеціальної педагогіки: проблемний характер, визначення пізнавальної проблеми і програми підготовки. <i>Питання для обговорення</i> 1. Порядок проведення практичних та семінарських занять. 2. Семінарське заняття як форма організації навчання. Завдання та види. 3. Практичні заняття як основна форма домінуючої діяльності студентів. Завдання, структура. 4. Елементи проблемного, програмованого, інтерактивного навчання на практичних і семінарських заняттях з курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». 5. Впровадження сучасних технологій на практичних та семінарських заняттях. Кейс-технології. Проєктні технології. 6. Використання тренінгових технологій на практичних/семінарських заняттях.
7	Практичне заняття № 13-14 (4 години) Тема 7. Забезпечення практичної підготовки та керівництво науковою роботою студентів у процесі викладання спеціальної педагогіки. <i>Питання для обговорення</i> 1. Види практичної підготовки та вимоги до програми практики. 2. Організація та проведення практичної підготовки здобувачів. 3. Практична підготовка здобувачів в умовах дистанційного навчання. 4. Стейкхолдери як суб'єкти впливу на підготовку кадрів. 5. Наукова діяльність студентів. Сутність. Види. 6. Організація науково-дослідницької діяльності студентів. 7. Науковий керівник, його роль в організації наукової роботи студентів і підтримці їх наукового зростання в галузі спеціальної педагогіки. 8. Вимоги до наукових робіт здобувачів вищої освіти.

8	Практичне заняття 15-16 (4 години). Тема 8. Деонтологічна культура як основа професійної діяльності фахівців спеціальної освіти. <i>Питання для обговорення</i> 1. Деонтологія як наука про норми професійної діяльності. 2. Сутність, структура та значення деонтологічної культури у професійній діяльності. 3. Етичні принципи та норми в діяльності фахівця спеціальної освіти. 4. Етика професійної комунікації та міжособистісної взаємодії 5. Педагогічна мораль і її прояви у професійній діяльності спеціального педагога. 6. Моральна відповідальність у професійній діяльності фахівців спеціальної освіти 7. Роль деонтологічної культури у прийнятті педагогічних рішень. Морально-етичні виклики та дилеми у професійній діяльності.
8	Практичне заняття 17-18 (4 години). Тема 9. Формування професійної ідентичності у контексті компетентнісного підходу. <i>Питання для обговорення</i> 1. Зміст та психологічна характеристика професійної діяльності фахівця спеціальної освіти. 2. Модель сучасного фахівця. Вимоги до особистісних та професійних рис спеціального педагога. 3. Поняття професійної ідентичності. Сутність. Структура 4. Професійні цінності як основа ідентичності. 5. Етапи та чинники формування професійної ідентичності. 6. Роль педагогічного досвіду у становленні ідентичності. 7. Педагогічна практика як інструмент перевірки професійного вибору.

4.3. Завдання для самостійної роботи

Відповідь на семінарському занятті – це активна участь в обговоренні всіх питань, що виносяться на семінар, підкріплення доповіді цитатами та посиланнями на літературу. Вільне володіння матеріалом доповіді, що дозволяє задавати та відповідати на питання по темі.

Доповідь – це один із видів монологічного мовлення: публічне, розгорнуте, офіційне повідомлення з певного питання, засноване на залученні документальних даних. Вміст доповіді — це представлена інформація, що відображає суть питання або дослідження щодо даної ситуації.

ТЕМИ САМОСТІЙНОЇ РОБОТИ (ДОПОВІДЬ)

(робота має бути на 5-10 сторінок, шрифт – Times New Roman, 14 розмір, 1,5 – інтервал)

Завдання:

Академічна доброчесність у науково-дослідницькій діяльності: вимоги, виклики, відповідальність.

Види та методи організації практичних занять у спеціальній педагогіці.

Використання дистанційних технологій у проведенні логопедичної практики.

Використання сучасних цифрових інструментів у науковій діяльності студентів.

Деонтологічна компетентність спеціального педагога.

Етапи організації педагогічної практики здобувачів спеціальності «Спеціальна освіта».

Етичні проблеми у сфері цифрових технологій.

Інноваційні технології в системі підготовки фахівців зі спеціальності «Спеціальна освіта».

Інструменти оцінювання знань здобувачів на практичних заняттях: традиційні та сучасні підходи.

Інформаційно-комунікаційні технології як інструмент самоосвіти.

Інформаційно-цифрова компетентність спеціального педагога.

Особливості впровадження дистанційної форми навчання у ЗВО.

Проблеми дистанційного навчання під час підготовки фахівців спеціальної освіти.

Професійна компетентність спеціального педагога.

Професіограма сучасного спеціального педагога.

Самостійна робота як одна із форм самоосвіти здобувачів.

Семінарське заняття як інструмент розвитку критичного мислення студентів.

Стан нормативно-правового забезпечення системи спеціальної та інклюзивної освіти в Україні

Цифрова трансформація системи освіти як сучасна вимога інформаційного суспільства.

Питання для самоконтролю

Як цифрова трансформація освіти впливає на систему вищої освіти?

Які нормативно-правові акти регламентують освітній процес у закладах вищої освіти?

Що є предметом, метою та завданням курсу «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО»?

Що входить до структури навчального плану як частини освітньої програми?

Які основні елементи індивідуального плану викладача?

Що таке академічна доброчесність? Які її правові аспекти в системі підготовки фахівців?

Які сучасні платформи використовуються для дистанційного навчання, і які їх переваги?

У чому проявляється педагогічна етика в умовах дистанційного навчання?

Які методи активізації уваги доцільно використовувати на лекційних заняттях?

Яка структура лекційного заняття зі спеціальної педагогіки?

Назвіть основні труднощі, які можуть виникнути у студентів під час проходження практики.

Які методичні параметри слід враховувати при викладанні тем з освітньо-корекційного супроводу дітей з ООП?

Які існують форми проведення лекцій?

Які елементи проблемного, програмованого та інтерактивного навчання застосовуються на заняттях?

Які етичні принципи є основою діяльності спеціального педагога?

Забезпечення освітнього процесу

Методичне забезпечення навчальної дисципліни включає:

- робоча програма навчальної дисципліни;
- опорні конспекти лекцій;
- методичні матеріали до виконання самостійної та індивідуальної роботи;
- законодавчі та методичні матеріали;
- підручники і навчальні посібники.

Методи навчання

Методи організації та здійснення навчально-пізнавальної діяльності.

1) За джерелом інформації:

2) Словесні: лекція із застосуванням комп'ютерних інформаційних технологій (PowerPoint – Презентація), семінари, пояснення, розповідь, бесіда.

II. Наочні.

Спостереження, ілюстрація, демонстрація.

Практичні: вправи.

За логікою передачі і сприймання навчальної інформації: індуктивні, дедуктивні, аналітичні, синтетичні.

За ступенем самостійності мислення: репродуктивні, пошукові, дослідницькі.

За ступенем керування навчальною діяльністю: під керівництвом викладача; самостійна робота студентів: з книгою; виконання індивідуальних навчальних проектів.

III. Методи стимулювання інтересу до навчання і мотивації навчально-пізнавальної діяльності:

Методи стимулювання інтересу до навчання: навчальні дискусії; створення ситуації пізнавальної новизни; створення ситуацій зацікавленості (метод цікавих аналогій тощо), ретроспективний метод.

8. Форми контролю

Кількість годин (кількість кредитів ЄКТС): На вивчення навчальної дисципліни відводиться 120 годин / 4 кредити ECTS.

Види робіт: Контроль за рівнем засвоєння матеріалу та знань студентів проводиться у таких формах: виконання творчо-пошукової роботи; виконання самостійної роботи (доповіді); усні відповіді на семінарських заняттях; Залік.

Протягом семестру здійснюється поточний та підсумковий контроль. Поточний контроль здійснюється під час захисту індивідуальних завдань, надання відповідей на семінарських заняттях.

Підсумковий контроль з дисципліни проводиться відповідно до навчального плану у вигляді заліку, в терміни, встановлені графіком навчального процесу та в обсязі навчального матеріалу.

Підсумковий контроль

Питання до заліку з навчальної дисципліни

Види комунікацій в освітній діяльності.

Види навчальних занять за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» .

Види освітньої онлайн-комунікації за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Види порушень академічної доброчесності.

Види та форми перевірки знань з педагогічних дисциплін та ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Використання тренінгових технологій за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Вимоги до особистісних та професійних рис спеціального педагога.

Етичні проблеми у сфері цифрових технологій за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Захист прав інтелектуальної власності.

Зміст діяльності та психологічна характеристика професії.

Зміст та структура академічної доброчесності.

Індивідуальний навчальний план викладача .

Інструменти для оцінювання знань здобувачів в умовах дистанційного навчання за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Кейс-технології як освітні технології за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО»

Комунікативні бар'єри в освітній взаємодії.

Лекція як основна форма викладу навчального матеріалу за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Методика використання проєктних технологій за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Модель сучасного фахівця.

Навчальний план як частина освітньої програми.

Нормативно-правове забезпечення освітнього процесу у вищій школі.

Особливості впровадження дистанційної форми навчання за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Особливості ділового онлайн-спілкування за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Особливості проведення лекційних та практичних занять в умовах дистанційної форми навчання за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Порядок проведення практичних та семінарських занять за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Правові аспекти академічної доброчесності.

Практика використання штучного інтелекту в освіті.

Проблеми дистанційного навчання під час підготовки фахівців спеціальної освіти за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО»

Професіограма та її зміст.

Самостійна робота як одна із форм самоосвіти здобувачів за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО»

Самостійна та індивідуальна робота студентів, як форми навчального процесу у ЗВО.

Силабуси освітніх компонентів.

Стандарти вищої освіти за спеціальністю 016 «Спеціальна освіта».

Структура професіограми спеціального педагога за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО»

Сучасні платформи дистанційного навчання та форми самоосвітньої діяльності здобувачів освіти за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» .

Техніка та культура мовлення спеціального педагога.

Цифрові інструменти для комунікації. Особливості онлайн-взаємодії.

Цифрові інструменти для оцінювання. Об'єктивність оцінювання умов дистанційного навчання за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО» .

Цифрові інструменти для розробки дидактичних матеріалів задля викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО». Вимоги до їх впровадження.

Цифрові педагогічні інструменти та їх типи.

Цифрові ресурси для самоосвіти та професійного розвитку здобувачів за викладання ОК «Сучасні підходи до викладання спеціальної педагогіки у ЗВО».

Штучний інтелект як помічник та загроза у навчанні здобувачів.

6. Критерії оцінювання та засоби діагностики результатів навчання

Приклад для заліку

Поточне тестування та самостійна робота		Підсумкова робота (екзамен)	Сума
Теми	Сам. Р.	40	100
T1-T9	П		
50	10		

Шкала оцінювання: національна та ECTS

Сума балів за всі види навчальної діяльності	Оцінка ECTS	Оцінка за національною шкалою	
		для екзамену, курсової роботи, практики	для заліку
90-100	A	відмінно	зараховано
82-89	B	добре	
75-81	C		
67-74	D	задовільно	
60-66	E		
35-59	FX	незадовільно з можливістю повторного складання	не зараховано з можливістю повторного складання
1-34	F	незадовільно з обов’язковим повторним вивченням дисципліни	не зараховано з обов’язковим повторним вивченням дисципліни

8. Рекомендовані джерела інформації

Основна література

Дубасенюк О. А., Антонова О. Є. Методика викладання педагогіки: навчальний посібник [Електронний ресурс]. Вид. 2-ге, доп. Житомир: Вид-во ЖДУ ім. І. Франка, 2012. 375 с.

Мартинчук О. В., Маруненко І. М., Луцько К. В. Спеціальна педагогіка : навч. посіб. для студ. вищ. навч. закл. Київ, 2017. 364 с

Мірошніченко В. І., Гончаренко О. А., Тушко К. Ю. Методика викладання у вищій школі : навчальний посібник. Хмельницький : Видавництво НАДПСУ, 2021. 168 с.

Психолого-педагогічні та технологічні основи диференційованої логодіагностики та логокорекції : монографія / [авт. кол.: Н. В. Савінова [та ін.]. Миколаїв: Іліон, 2017. 269 с.

Савінова Н. В. Методичні рекомендації «Викладання курсу «Спеціальна педагогіка та спеціальна психологія з методиками викладання» студентам спеціальності 016 «Спеціальна освіта» (для дистанційної та змішаної форми навчання). Миколаїв. 2021. 43 с.

Савінова Н. В., Берегова М. І., Борулько Д. М. Інформаційні технології та технічні засоби корекційного навчання. Миколаїв, 2019. 173 с.

Савінова Н. В., Середа І. В., Борулько Д. М. Технології корекційно-виховного процесу: навчально-методичний посібник. Миколаїв: Іліон, 2018. 172 с.

Савінова Н. В., Середа І. В., Кисличенко В. А. та ін. Компетентісно-зорієнтована професійна підготовка майбутніх фахівців спеціальної та інклюзивної освіти: монографія. Миколаїв: видавець Румянцева Г. В., 2022. 188 с.

Сергійчук О.М., Багно Ю.М., Плужник О.В. Основи корекційної педагогіки: навчально-методичний посібник. Переяслав : Видавництво , 2020. 224 с

Стинська В. В. Методика викладання у вищій школі: навчальний посібник. Івано–Франківськ, 2022.180 с

Тарасун В. В. Основи теорії і практики логодідактики: підручник для вищих навчальних закладів. К.: «Каравела», 2017. 282-296 с.

Додаткова

Савінова Н. В., Карпенко К. М. Освітня цифрова трансформація: реалії впровадження цифрових технологій у професійній підготовці вчителів-логопедів. Збірник матеріалів Міжнародної науково-практичної конференції: Стратегічні орієнтири освіти та реабілітації в умовах воєнного стану та повоєнного часу: проблеми, рішення, перспективи, 2023. С.329-332.

Павленко В. В., Петровська О. Ю. Цифрова компетентність майбутнього учителя як чинник забезпечення якості педагогічної діяльності. Актуальні проблеми в системі освіти: заклад загальної середньої освіти – доуніверситетська підготовка – заклад вищої освіти (2), 2022. с. 633-640.

Яндола К. О., Бабич А. А., Мірошніченко О. С. Проблема академічної доброчесності в контексті використання штучного інтелекту в освітньому процесі. Pedagogical Sciences Theory and Practice. 2024. № 3. С. 164–171.

Про освіту : Закон України від 05.09.2017 № 2145-VIII : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/2145-19#Text> (дата звернення: 22.01.2025).

Про вищу освіту : Закон України від 01.07.2014 № 1556-VII : станом на 1 січ. 2025 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/1556-18#Text> (дата звернення: 22.01.2025).

Концептуально-референтна Рамка цифрової компетентності педагогічних й науково-педагогічних працівників (Проект). [Електронний ресурс]. Доступно: https://osvita.diia.gov.ua/uploads/0/2900-2629_frame_pedagogical.pdf

Про затвердження Положення про порядок реалізації права на академічну мобільність : Постанова Каб. Міністрів України від 12.08.2015 № 579 : станом на 21 трав. 2022 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/579-2015-п#Text>

Щодо рекомендацій з академічної доброчесності для закладів вищої освіти: Лист МОН України від 23.10.2018 № 1/9-650 URL: <https://zakon.rada.gov.ua/rada/show/v-650729-18#Text>

Про затвердження Положення про дистанційне навчання : Наказ МОН України від 25.04.2013 № 466 : станом на 23 квіт. 2024 р. URL: <https://zakon.rada.gov.ua/laws/show/z0703-13#Text>

Інформаційні ресурси

<https://mon.gov.ua/ua> – Міністерство освіти та науки України – офіційний сайт

<https://mon.gov.ua/ua/tag/inklyuzivne-navchannya>

<https://mon.gov.ua/ua/osvita/zagalna-serednya-osvita/navchalni-programi>

<http://www.nbuv.gov.ua/node/1539>

<https://biblhogpa.jimdofree.com/>

<http://www.nbuv.gov.ua> – Національна бібліотека України імені В.І.Вернадського.

<http://www.library.edu-ua.net/id/485/> – Державна науково-педагогічна бібліотека України імені В.О. Сухомлинського НАПН України.

<http://enc-dic.com/pedagogics> – педагогічний словник.